

ARBEIDSDEPARTEMENTET
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

U.off. offl. § 13, lignl. § 3-13 nr. 1, sktbl. § 3-2

Høringsvar - Forslag til enkelte tilpasninger i deler av folketrygdens regelverk som følge av innføring av ny uføretrygd

Vi viser til brev av 31. januar 2014 der forslag til enkelte tilpasninger i deler av folketrygdens regelverk som følge av innføring av ny uføretrygd i folketrygden ble sendt på høring.

Høringsfristen er 3. mars 2014.

Skattedirektoratet har vurdert forslaget og har følgende merknader til det:

1. Etteroppgjør

I ny uføretrygd legges det til rette for at man skal kunne prøve seg i arbeid. Den løpende uføretrygden vil bli redusert når man overstiger visse inntektsgrenser. Det foretas et årlig etteroppgjør som følge av avkorting av uføretrygd mot arbeidsinntekten. Endelig fastsetting av mottakers uføretrygd gjøres på bakgrunn av vedkommendes likning året etter utbetalingsåret for uføretrygden.

Etteroppgjøret resulterer enten i etterbetaling av for lite utbetalt uføretrygd eller i et tilbakebetalingskrav i tilfelle for mye utbetalt uføretrygd.

Uføretrygden skal løpende reduseres basert på opplysninger om arbeidsinntekt fra EDAG og den uføretrygdede selv. Antallet etteroppgjørssaker vil være økende, ettersom det oppfordres til arbeid i den grad det er mulig for uføretrygdede. Selv om det legges opp til automatiserte løsninger og målet med utviklingen av EDAG er at utbetalt uføretrygd enkelt skal kunne justeres ved endringer i arbeidsinntekten, vil det likevel i de fleste tilfeller være et visst avvik mellom forventet inntekt og faktisk inntekt fastsatt gjennom ligningen. Mengden av etteroppgjør antas derfor å bli forholdsmessig stor.

NAV har anslått at de årlige etteroppgjørssakene kan føre til 60 000 endringsaker, hvor ligningen må endres av Skatteetaten.

Det er derfor viktig at det er mulig å gjøre etteroppgjørprosessen mest mulig automatisert for alle parter.

Slik regelverket er idag, vil det ikke være mulig å få til en fullstendig maskinell behandling av etteroppgjørprosessen i Skatteetaten. Den foreslåtte etteroppgjørprosessen vil medføre økt manuelt arbeid og en vesentlig økning i ressursbruken i Skatteetaten.

I det følgende gjøres det rede for saksbehandlingsprosessen og de største utfordringene i forbindelse med dette.

1.1. For lite utbetalt – etterbetaling

For lite utbetalt uføretrygd skal etter forslaget etterbetales som et engangsbeløp.

1.1.1. Forskudd

Etter dagens regler skal etterbetaling av slike ytelser i utgangspunktet ikke foretas før det er innhentet opplysninger fra Skatteetaten om hvor mye som skal trekkes i skatt i etterbetalingsbeløpet. Dersom skattyter godtar det kan imidlertid NAV foreta forskuddstrekk med en fast prosentsats uten å innhente nærmere opplysninger. NAV skal likevel kontakte og informere skattyter om trekk etter standardsats før utbetaling. For etterbetalinger er satsen p.t. fastsatt til 30%.

Det vil være besparende for alle parter (NAV, Skatteetaten og trygdemottaker) dersom man kan får til en automatisert løsning i forbindelse med utbetalingen, dvs. at NAV alltid kan trekke med fast prosentsats uten at skattyter eller Skatteetaten involveres. Denne satsen må evt justeres i og med at uføretrygd skal beskattes som lønn.

Det må utredes nærmere hvorvidt Skatteetaten kan legge en slik fast prosentsats til grunn for beregningen av skattetrekket, alternativt vurdere behov for regelendring.

1.1.2. Ligning

Det følger av skatteloven § 14-3 første ledd at lønn, pensjon og visse trygdeytelser er skattepliktig inntekt i det år lønns- eller pensjonsbeløpet utbetales (kontantprinsippet).

Det følger videre av FSFIN § 14-3-1 at

Skatt og trygdeavgift på etterbetalte offentlige eller private pensjoner samt trygdeytelser som utbetales gjennom trygdemyndighetene i henhold til lov, skal ved ligningen for utbetalingsåret beregnes til det beløpet som skatten og trygdeavgiften ville ha utgjort om pensjons- eller trygdebeløpene var blitt skattlagt i de år utbetalingene refererer seg til. Dette gjelder likevel bare når skattyteren har skattemessig fordel av det.

Utbetaling ved etteroppgjør omfattes av denne særregelen og det må således foretas en beregning på hvilket alternativ som gir det gunstigste resultat for skattyteren.

For å forenkle og effektivisere ligningsprosessen bør muligheten for en regelverksendring, der kontantprinsippet alltid skal legges til grunn ved etterbetaling av uføretrygd utredes nærmere.

1.2. For mye utbetalt – tilbakebetalingskrav

For mye utbetalt uføretrygd kan etter forslaget kreves tilbakebetalt ved avregning i fremtidige ytelser etter mønster av folketrygdloven § 22-16.

Det er foreslått at avregning kan foretas i (framtidig) uføretrygd, etterlattepensjon og overgangsstønad etter folketrygdloven kapitlene 15, 16 og 17, ektefelle tillegg og barnetillegg, alderspensjon, AFP i offentlig sektor, krigspensjon og pensjon etter yrkesskadetrygdloven.

Avregningen skal gjøres etter trekk til forskuddsskatt, dvs. i nettobeløpet.

Det er videre lagt til grunn at vedtak om tilbakekreving av feilutbetalt ytelse alltid lyder på brutto tilbakekreivingsbeløp slik at det ikke skal gjøres fradrag for forskuddsskatten som tidligere har vært trukket. Tilbakekreivingsbeløpet er således det samlede beløpet som NAV har betalt til stønadmottakeren og Skatteetaten.

Det må utredes nærmere hvorvidt disse opplysningene kan overføres fra NAV til Skatteetaten elektronisk via a-ordningen (EDAG) uten at trygdemottaker involveres. I denne sammenheng bør det også vurderes hvorvidt Skatteetaten skal endre ligningen på eget initiativ.

Idag må trygdemottakeren selv henvende seg til Skatteetaten og be om endring av ligningen.

Uansett om opplysningene overføres elektronisk/maskinelt vil endring av ligningen likevel alltid medføre manuelt arbeid i Skatteetaten. Med økt saksmengde, vil dette medføre vesentlig økning i ressursbehov i Skatteetaten.

2. Begrepsbruk

Det vises til utkast til forskrift om uføretrygd fra folketrygden § 3-3 tredje ledd annet punktum:

Reduksjonen gjøres på grunnlag av opplysninger om inntekt fra medlemmet selv eller ved Elektronisk dialog med arbeidsgivere (EDAG).

EDAG er navnet på selve samarbeidsprosjektet og det er ikke riktig å bruke begrepet i forskriftsteksten.

Det foreslås følgende tekstendring:

Reduksjonen gjøres på grunnlag av opplysninger om inntekt fra medlemmet selv eller *inntektsopplysninger som er innrapportert etter reglene i a-opplysningsloven.*

3. Toleransebeløp

Det er foreslått å innføre et toleransebeløp, som innebærer at små avvik ikke skal føre til tilbakekreving (hvis for mye utbetalt er mindre enn ett rettsgebyr) eller etterbetaling (hvis for lite utbetalt er mindre enn 25 prosent av rettsgebyret).

Et slikt toleransebeløp vil ihverfall til en viss grad minske saksmengden. Samtidig hensyntar størrelsen av toleransebeløpet for etterbetalingstilfeller det viktige prinsippet om at trygdemottaker skal få den ytelsen vedkommende har krav på.

Skattedirektoratet støtter dette forslaget.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Astrid M. Dugstad Tvetter
seksjonssjef
Rettsavdelingen, personskatt
Skattedirektoratet

Niina Winberg-Knutsen